

Materiál predkladaný na 5/13 zasadnutie
Dozornej rady Sociálnej poisťovne
konané dňa 14. októbra 2013

3

INFORMÁCIA O PLNENÍ HARMONOGRAMU A OPATRENÍ V SÚVISLOSTI S POKLESOM PRÍJMOV OD EKONOMICKY AKTÍVNEHO OBYVATEĽSTVA (EAO)

Dôvod predloženia:

realizácia uznesenia Dozornej rady
SP č. 39/03/13 z 18. júna 2013

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia Dozornej rady Sociálnej poisťovne
2. Predkladaciu správu
3. Informáciu o plnení harmonogramu a opatrení v súvislosti s poklesom príjmov od EAO

Materiál predkladá:

Ing. Dušan Muňko
generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne

Návrh uznesenia
Dozornej rady Sociálnej poisťovne

Dozorná rada Sociálnej poisťovne

berie na vedomie

informáciu o plnení harmonogramu a opatrení v súvislosti s poklesom príjmov od EAO.

Predkladacia správa

Informácia o plnení harmonogramu a opatrení v súvislosti s poklesom príjmov od EAO sa predkladá na základe uznesenia Dozornej rady Sociálnej poisťovne č. 39/03/13 z 18. júna 2013.

Obsahom predloženého materiálu je vyhodnotenie plnenia harmonogramu a opatrení prijatých v súvislosti s poklesom príjmov od ekonomicky aktívneho obyvateľstva k 30. septembru 2013.

Informácia o plnení harmonogramu a opatrení v súvislosti s poklesom príjmov od EAO

Opatrenia Sociálnej poisťovne týkajúce sa poklesu príjmov od EAO a kontrolné mechanizmy (KM):

- 1. Posilnenie útvarov pobočiek vykonávajúcich vonkajšiu kontrolu a zvýšenie počtu vykonaných kontrol odvádzateľov poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie zamerané na plnenie odvodových povinností, oznamovacích povinností, povinností predkladať výkazy poistného a príspevkov.**

T: 01.07.2013

Z: sekcia ekonomiky, odbor ľudských zdrojov, riaditelia pobočiek

KM: Správu o vonkajšej kontrolnej činnosti vyhotovovať na mesačnej báze
a) v období do marca 2014 na základe údajov predložených pobočkami
b) v období od apríla 2014 na základe údajov v IS JVP

Plnenie: úloha splnená

Správa o vonkajšej kontrolnej činnosti v auguste a septembri 2013

V auguste 2013 bolo kontrolovaných 622 zamestnávateľov a vykonaných bolo 622 kontrol.

V porovnaní s mesiacom júl 2013 kontrolovali zamestnanci vykonávajúci vonkajšiu kontrolu o 174 zamestnávateľov viac (za júl 2013 kontrolovali 448 zamestnávateľov), t.j. viac o 38,83% a vykonali o 174 vonkajších kontrol viac (za júl 2013 vykonali 448 kontrol), t.j. viac o 38,83%.

V porovnaní s priemerným mesačným počtom v prvom polroku 2013 kontrolovali zamestnanci vykonávajúci vonkajšiu kontrolu o 237 zamestnávateľov viac (za prvý polrok 2013 kontrolovali mesačne v priemere 385 zamestnávateľov), t.j. viac o 61,55% a vykonali o 235 vonkajších kontrol viac (za prvý polrok 2013 vykonali mesačne v priemere 387 kontrol), t.j. viac o 60,72%.

Správnosť odvodu poistného a plnenie oznamovacích povinností bola kontrolovaná za 17 530 zamestnancov.

Z celkového počtu kontrolovaných zamestnávateľov (622) bolo 153 zamestnávateľov, ktorí predložili mesačné výkazy poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, výkazy poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, štvrťročné výkazy poistného na poistenie zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a pri chorobe z povolania až pri výkone vonkajšej kontroly. Celkom bolo predložených a v jednotlivých aplikačných programových vybaveniach zaevidovaných 673 výkazov.

Kontrolou registračných listov, mesačných výkazov poistného a príspevkov/výkazov poistného a príspevkov a ich porovnaním s prehľadom zamestnancov, ktorí sú evidovaní v IS JVP boli nedostatky zistené u 431 zamestnávateľov a zistených 819 chýb na registračných listoch a 6 264 chýb na mesačných výkazoch poistného a príspevkov/výkazoch poistného a príspevkov (nesprávne rodné číslo, nenahlásenie prerušenia poistenia, nesprávne dátumy prihlásenia alebo odhlásenia do a z poistenia, zamestnanec nebol odhlásený z poistenia vôbec, a pod.), ktoré boli opravené pri spracovávaní výsledkov kontroly v IS JVP.

Pri výkone vonkajšej kontroly bol overený vymeriavací základ (VZ) zamestnanca a zamestnávateľa, výpočet poistného na jednotlivé druhy poistenia, rozhodujúce obdobie pre určenie vymeriavacieho základu a to porovnaním dokladov, ktoré boli predložené zamestnávateľom s mesačnými výkazmi poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, ktoré zamestnávateľ zasiela poisťovni. Kontrolou VZ, výpočtu poistného a rozhodujúceho obdobia pre určenie vymeriavacieho základu boli zistené dlžné poistné (nedoplatky na poistnom) v celkovej sume 50 334,60 EUR a poistné zaplatené bez právneho dôvodu (preplatok) v celkovej sume 31 298,03 EUR.

Nedoplatky na poistnom vznikli z dôvodu nesprávne určeného VZ, poistné nebolo vypočítané správne, zamestnávateľ nebol prihlásený na úrazové poistenie, poistné na úrazové poistenie odvedené z obmedzených VZ, neoprávnené zníženie sadzby poistného na starobné poistenie, zamestnávateľ neplatil poistné na úrazové poistenie za zamestnancov, ktorí pracovali na dohodu o vykonaní práce a pod. V sume nedoplatkov je zahrnuté aj dlžné poistné za zamestnávateľov, ktorí neplatili poistné a mesačné výkazy predložili až pri výkone kontroly.

Preplatky na poistnom vznikli z dôvodu nesprávne určeného VZ (do VZ zahrnuté odstupné, odchodné), poistné odvedené za obdobie, v ktorom poistenci a zamestnávateľa neboli povinní platiť poistné, poistné odvedené za celý mesiac, ak poistenie trvalo len časť kalendárneho mesiaca, poistné odvedené z odmien vyplatených po skončení pracovného pomeru a pod. Poistné zaplatené bez právneho dôvodu bolo použité na zápočet pohľadávky.

Na základe výsledkov uskutočnených vonkajších kontrol bolo rozhodnutím predpísané dlžné poistné v celkovej sume 533 993,86 EUR.

V súvislosti s kontrolnou činnosťou bolo uhradené poistné v sume 481 395,47 EUR.

V septembri 2013 bolo kontrolovaných celkom 882 zamestnávateľov a vykonaných bolo 885 kontrol.

V porovnaní s mesiacom august 2013 kontrolovali zamestnanci vykonávajúci vonkajšiu kontrolu o 260 zamestnávateľov viac (za august 2013 kontrolovali 622

zamestnávateľov), t.j. viac o 41,80% a vykonali o 263 vonkajších kontrol viac (za august 2013 vykonali 622 kontrol), t.j. viac o 42,28%.

V porovnaní s priemerným mesačným počtom v prvom polroku 2013 kontrolovali zamestnanci vykonávajúci vonkajšiu kontrolu o 497 zamestnávateľov viac (za prvý polrok 2013 kontrolovali mesačne v priemere 385 zamestnávateľov), t.j. viac o 129,09% a vykonali o 498 vonkajších kontrol viac (za prvý polrok 2013 vykonali mesačne v priemere 387 kontrol), t.j. viac o 128,68 %.

Správnosť odvodu poistného a plnenie oznamovacích povinností bola kontrolovaná za 14 945 zamestnancov.

Z celkového počtu kontrolovaných zamestnávateľov (882) bolo 141 zamestnávateľov, ktorí predložili mesačné výkazy poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, výkazy poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie až pri výkone vonkajšej kontroly. Celkom bolo predložených a v jednotlivých aplikačných programových vybaveniach zaevidovaných 777 výkazov.

Kontrolou registračných listov zamestnancov, mesačných výkazov poistného a príspevkov/výkazov poistného a príspevkov a ich porovnaním s prehľadom zamestnancov, ktorí sú evidovaní v IS JVP boli nedostatky zistené u 433 zamestnávateľoch a zistených 1 224 chýb na registračných listoch a 4 986 chýb na mesačných výkazoch poistného a príspevkov/výkazoch poistného a príspevkov, ktoré boli opravené pri spracovávaní výsledkov kontroly v IS JVP.

Kontrolou vymeriavacích základov, výpočtu poistného a rozhodujúceho obdobia pre určenie vymeriavacieho základu boli zistené dlžné poistné (nedoplatky na poistnom) v celkovej sume 31 723,84 EUR a poistné zaplatené bez právneho dôvodu (preplatok) v celkovej sume 52 365,47 EUR.

V súvislosti s vykonávanými kontrolami na sociálne poistenie v septembri 2013 bolo uložených 109 pokút v celkovej sume 13 462,24 EUR a bolo vydaných 258 rozhodnutí na penále v celkovej sume 50 348,59 EUR.

V súvislosti s kontrolnou činnosťou bolo uhradené poistné v sume 412 246,60 EUR.

Na základe výsledkov uskutočnených vonkajších kontrol bolo útvaram poistného rozhodnutím predpísané dlžné poistné v celkovej sume 467 267,72 EUR.

- 2. Podávanie trestných oznámení na zamestnávateľov, ktoré sú fyzické osoby alebo štatutárnych zástupcov právnických osôb, v súvislosti s neplatením a neodvádzaním poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie v prípade, ak zamestnávateľ nezaplatil alebo neodviedol poistné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie v správnej sume najmenej za obdobie troch kalendárnych mesiacov a dlžná suma poistného**

a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie je v sume 2 660,00 EUR a viac.

T: ihneď

Z: riaditelia pobočiek

KM: mesačné vyhodnocovanie

a) v období do marca 2014 na základe údajov predložených pobočkami,

b) v období od apríla 2014 na základe údajov v IS JVP

Plnenie: plní sa priebežne

V období do 30. septembra 2013 pobočky podali 4 183 trestných oznámení súvisiacich s neplatením a neodvádzaním poisťného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, z toho:

- k 30. júnu 2013 - 1 352 podaní
- v júli 2013 – 665 podaní
- v auguste 2013 - 1 289 podaní
- v septembri 2013 - 877 podaní

Poisťné vyčíslené v podaných trestných oznámeniach bolo celkom v sume 34 738 139,87 EUR.

Z dôvodu, že vec bola celkom v 929 prípadoch prerušená, odložená, zastavená, resp. odmietnutá v celkovej sume 5 756 796,01 **EUR**, **očakávaná suma poisťného z oznámení podaných v roku 2013 je v sume 28 981 343,86 EUR.**

Poisťné zaplatené na základe podaných trestných oznámení v roku 2013 je **v sume 3 850 058,83 EUR** (úspešnosť je 11,08 % z celkového počtu podaných oznámení a 13,28 % z očakávanej sumy podaných oznámení).

Nižšie uvádzame dôvody a počty prípadov, kde sa už vo veci ďalej nekoná

- **vec prerušená celkom v 36 prípadoch v sume 565 287,36 z dôvodov**
 - nie je známy pobyt podozrivého – 12 prípadov v sume 30 268,78 EUR
 - nie sú účtovné doklady – 19 prípadov v sume 367 634,48 EUR
 - iné - napr. spracovávanie znaleckého posudku - 5 prípadov v sume 167 384,10 EUR
- **vec odložená celkom v 519 prípadoch v sume 1 719 167,21 EUR z dôvodov**
 - premlčané trestné stíhanie – 21 prípadov v sume 62 627,13 EUR
 - zánik trestnosti – zaplatené - 491 prípadov v sume 1 612 201,27 EUR
 - iné – napr. zánik trestnosti (znalecký posudok) – 7 prípadov v sume 44 338,81 EUR
- **vec zastavená celkom v 224 prípadoch v sume 1 319 134,49 EUR z dôvodov**

- zánik trestnosti – zaplatené – 184 prípadov v sume 686 784,87 EUR
 - premlčané trestné stíhanie - 1 prípad v sume 1 236,59 EUR
 - iné - napr. skutok nie je trestným činom, platobná neschopnosť, úmrtie konateľa - 39 prípadov v sume 631 113,03 EUR
- **vec odmietnutá celkom v 150 prípadoch v sume 2 153 206,95 EUR z dôvodov**
 - nepreukázaný úmysel – 100 prípadov v sume 1 996 523,74 EUR
 - premlčané trestné stíhanie – 2 prípady v sume 924,74 EUR
 - iné - skutok nie je trestným činom; nie je dosiahnutá suma; čiastočne uhradené, vo zvyšku absentuje výška škody; poisťné za jednotlivé obdobia nedosahuje výšku škody a spojením období nejde o „pokračujúci“ trestný čin; nie je známy pobyt – 48 prípadov v sume 155 758,47 EUR

Pobočky evidujú v súvislosti s neplatením a neodvedením poisťného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie 6 prípadov osôb právoplatne odsúdených. Uvedené sa týkalo poisťného celkom v sume 18 581,18 EUR.

3. Zintenzívnenie a zautomatizovanie kontroly splnenia prihlasovacej povinnosti SZČO a ich povinnosti platiť poisťné na sociálne poistenie na základe údajov poskytnutých Sociálnej poisťovni Finančným riaditeľstvom SR (FR SR) a Ministerstvom vnútra SR (MV SR).

T pre zintenzívnenie kontroly: 31.08.2013

T pre zautomatizovanie kontroly: 30.04.2014

Z: sekcia informatiky, sekcia ekonomiky

KM: štvrt'ročné vyhodnocovanie

Plnenie: termín neuplynul, plní sa priebežne

Na základe údajov poskytnutých MV SR (Živnostenský register) a údajov o príjmoch z podnikania a registrácii poskytnutých FR SR, sekcia informatiky vytvorila zoznamy fyzických osôb, ktoré mali živnostenské oprávnenie a príjem z podnikania bol vyšší ako zákonom stanovená hranica, t.j. mali sa prihlásiť na povinné poistenie SZČO. Tieto údaje boli porovnané s registrom poisťencov IS JVP.

Podľa vyhodnotených údajov je od 1. júla 2004 neprihlásených 18 299 živnostníkov, z toho je

- a) 14 569 takých, ktorým malo vzniknúť poistenie od 1. júla 2011 alebo 1. júla 2012,
- b) 3 730 takých, ktorým malo vzniknúť poistenie pred 1. júlom 2011.

K 30. septembru 2013 bolo pobočkami skontrolovaných 6 387 osôb, z ktorých

- **v 898 prípadoch vzniklo povinné poistenie SZČO** – SZČO predložila registračný list, resp. pobočka rozhodla o vzniku poistenia, ak prihlasovacia povinnosť nebola splnená
- **v 97 prípadoch povinné poistenie pokračuje** – prihlasovacia povinnosť nie je žiadna, poistenie pokračuje, na základe preverenia dosiahnutého príjmu, SZČO má naďalej povinnosť platiť poistné
- **v 5 392 prípadoch povinné poistenie nevzniklo** – preverovaním príjmu a postavenia SZČO bolo zistené, že **uvedený počet osôb už nemá postavenie SZČO, alebo príjem uvedený v daňových priznaniach nie je príjmom z podnikania** – napr. situácie osobných asistentov, ktorých príjem na účely daňového zákona je príjmom z podnikania, ale v sociálnom poistení táto osoba nemá postavenie SZČO. Za obdobie od roku 2012 je uvedený príjem vyčlenený priamo v daňových priznaniach.

V súvislosti so vznikom povinného poistenia doteraz skontrolovaných SZČO očakávame výber poistného v sume 822 649 EUR.

Na zautomatizovanie kontroly splnenia prihlasovacej povinnosti SZČO bola zazmluvnená predmetná zmena funkcionality so zhotoviteľom Informačného systému Jednotného výberu poistného (IS JVP) s termínom realizácie 31. decembra 2014 v rámci Dodatku č.11.

V zmysle uvedenej zmeny bude zabezpečené:

- Funkcionalita pre spracovanie údajov zasielaných elektronickou formou
 - zo ŽR SR
 - z iných orgánov pre účely automatickej registrácie – jednotná štruktúra dátového rozhrania
- Funkcionalita pre manuálny vstup a spracovanie údajov z iných orgánov
- Automatické generovanie oznámenia
 - o vzniku/zániku registrácie SZČO na základe údajov o oprávnení a údajov o DaP z FSSR
 - o zmene VZ a výšky poistného
- Automatické vytváranie poistných rolí v registri IS JVP
- Zmena funkcionality pre generovanie/storno podkladov predpisu poistného
- Zmena funkcionality pre penalizáciu - vyňatie období v prípade neskorého oznámenia vzniku/zmeny Sociálnou poisťovňou
- Zmena spracovania RLFO pre SZČO v zásadnom rozsahu
 - manuálny vstup
 - elektronický vstup z SES/EZU
- Zmena spracovania údajov Daňových priznaní z FR SR – kontrola na oprávnenie a automatické generovanie registrácie
- Zmena súvisiacich zostáv a prehľadov

4. Zabezpečenie elektronickej výmeny dát s Obchodným registrom, Živnostenským registrom SR, Obchodným vestníkom a Registrom fyzických osôb.

T: 31.12.2013

Z: sekcia informatiky

Plnenie: termín neuplynul, plní sa priebežne

Za účelom zabezpečenia elektronickej výmeny dát boli so zhotoviteľom IS JVP v rámci Dodatku č.11 zazmluvnené nasledovné aktivity:

- a) Vytvorenie dátového rozhrania s Obchodným registrom s termínom realizácie 31.12.2013
- b) Vytvorenie dátového rozhrania so Živnostenským registrom s termínom realizácie 31.12.2013
- c) Vytvorenie rozhrania s Obchodným vestníkom s termínom realizácie 31.1.2014
- d) Vytvorenie rozhrania s Registrom fyzických osôb s termínom realizácie 24.6.2014

Súčasne s vyššie uvedeným prebiehajú pracovné stretnutia so zástupcami inštitúcií, vlastníkmi jednotlivých registrov, ktorých súčasťou je popis procesov, testovanie vzoriek údajov a príprava podkladov na uzavretie Dohôd o výmene údajov.